

สาขาเกษตร

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
ประจำปี 2558 (1 ต.ค. 57 – 30 ก.ย. 58)

SOD: เป็นตลาดกลางสินค้าเกษตรคุณภาพแบบครบวงจร

สถานะการดำเนินงาน

ไม่มีปัญหา มีปัญหาบางเรื่อง รมดีระวัง วิกฤติ
• อ.ต.ก. มีแนวโน้มผลประกอบการขาดทุนต่อเนื่องจากการที่รายได้หลักมาจากการดำเนินโครงการตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งมีความผันผวนสูง จึงเห็นควรให้ อ.ต.ก. ปรับปรุงกลยุทธ์หรือแผนธุรกิจโดยมุ่งเน้นการสร้างรายได้จากธุรกิจหลัก (Core business) และใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับองค์กรอย่างยั่งยืน

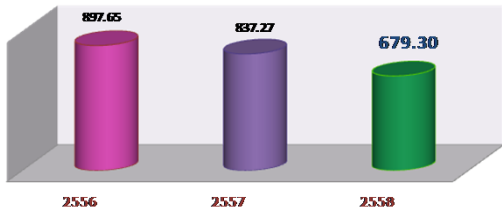
ข้อมูลทั่วไป

สังกัด : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการ : นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ
กรรมการผู้แทน กค. : นายสมชาย แสงรัตน์มนตรี
ผู้อำนวยการ (รักษาการ) : นางสาวธัญลักษณ์ เจริญบุร
CFO : นางสาวสุนันท์ สันติเดช
จำนวนพนักงาน : 389 คน
Website : www.mof.or.th

ข้อมูลด้านการดำเนินงาน

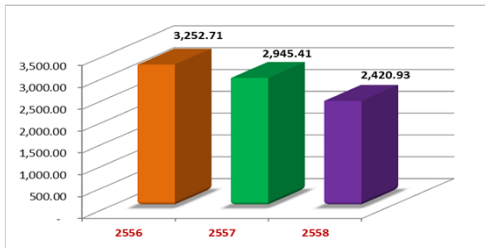
รายได้จากการดำเนินงาน

หน่วย : ลบ.

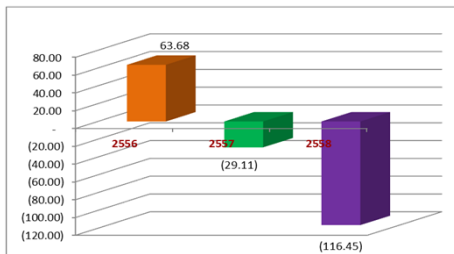
รายได้รวม

หน่วย : ลบ.

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

หน่วย : ลบ.

❖ ตามบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ประจำปีบัญชี 2558 กำหนดให้ อ.ต.ก. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของแผนปรับบทบาท (พลิกฟื้น) องค์กรประจำปีบัญชี 2558 ซึ่ง อ.ต.ก. ได้รายงานสรุปผลการดำเนินงานของแผนปรับบทบาท (พลิกฟื้น) องค์กร ประจำปีบัญชี 2558 ดังนี้

- แผนงานบริหารตลาด อ.ต.ก. พหุโยธิน: จัดเก็บค่าเช่าแผง/คูหา พื้นที่ว่างและคาบบริการลานจอดรถยนต์บริเวณตลาดพื้นที่พหุโยธินจำนวนเงิน 118.58 ลบ. หรือคิดเป็นร้อยละ 76.94 ของเป้าหมายทั้งปี (เป้าหมายประจำปี 2558 จำนวนเงิน 154.12 ลบ.)
- แผนบริหารตลาดกลางและสินค้าภูมิภาค: เปิดให้เช่าคลังสินค้า 6 แห่ง สำหรับเก็บรักษาสินค้าและตลาดร้านค้า อ.ต.ก. จ. สงขลา จำนวนเงิน 12.27 ลบ. หรือคิดเป็นร้อยละ 240.41 ของเป้าหมายทั้งปี (เป้าหมายประจำปี 2558 จำนวนเงิน 6.55 ลบ.)
- แผนธุรกิจตลาดสินค้าเกษตร: จำหน่ายเมล็ดกาแฟและผลไม้แก่ผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมโครงการจำนวนเงิน 33.28 ลบ. หรือคิดเป็นร้อยละ 0.86 ของเป้าหมายทั้งปี (เป้าหมายประจำปี 2558 จำนวนเงิน 3,879.10 ลบ.)
- แผนธุรกิจปัจจัยการผลิต: จำหน่ายปัจจัยการผลิตให้แก่ส่วนราชการจังหวัดกำแพงเพชรหนองบัวลำภู อุตรดิตถ์ ยโสธร พระนครศรีอยุธยา พิษณุโลก กาฬสินธุ์ และบุรีรัมย์ จำนวนเงิน 58.30 ลบ. หรือคิดเป็นร้อยละ 9.71 ของเป้าหมายทั้งปี (เป้าหมายประจำปี 2558 จำนวนเงิน 600 ลบ.) และจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภคให้กับหน่วยงานของรัฐจำนวนเงิน 576.91 ลบ. หรือคิดเป็นร้อยละ 77.80 ของเป้าหมายทั้งปี (เป้าหมายประจำปี 2558 จำนวนเงิน 741.60 ลบ.)
- แผนงานโครงการขาย Franchise ตลาดสด อ.ต.ก. : อ.ต.ก. ยังไม่ได้มีการดำเนินการในส่วนของการออกประกาศหลักเกณฑ์การใช้ Franchise และการรับสมัครการเข้าร่วม Franchise ตลาด อ.ต.ก.

❖ อ.ต.ก. มีผลขาดทุนสุทธิเพิ่มขึ้นจาก -29.11ลบ. ในปี 2557 เป็น -116.45 ลบ. ในปี 2558 โดยขาดทุนเพิ่มขึ้นจำนวน 87.34 ลบ. หรือขาดทุนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 79.09 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากรายได้จากการขายและหรือการให้บริการปรับลดลงจาก 837 ลบ. ในปี 2557 เหลือ 679 ลบ. โดยปรับลดลงจำนวน 158 ลบ. หรือปรับลดลงคิดเป็นประมาณร้อยละ 19

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

ปีงบประมาณ

หน่วย: ล้านบาท

	2556	2557	2558	%Chg
ฐานะทางการเงิน				
เงินสด	2,436.46	1,757.61	2,885.79	(164.19)%
สินทรัพย์รวม	144,195.74	118,241.70	95,565.49	(19.18)%
หนี้สินรวม	144,013.86	118,086.46	95,503.78	(19.12)%
ทุนรวม	181.87	155.24	61.70	(60.26)%
กำไร(ขาดทุน)สะสม	(91.63)	(118.26)	(211.79)	(79.09)%
ผลการดำเนินงาน				
รายได้จากการดำเนินงาน	897.65	837.27	679.30	(18.87)%
รายได้รวม	3,252.71	2,945.41	2,420.93	(17.81)%
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	3,046.65	2,859.65	2,414.29	(15.57)%
ค่าใช้จ่ายรวม	3,092.07	2,887.22	2,454.59	(14.98)%
กำไรจากการดำเนินงาน	(2,149.00)	(2,022.38)	(1,734.99)	14.21%
ดอกเบี้ยจ่าย	97	87	83	
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	0	0	0	
EBITDA	(2,130.50)	(2,003.22)	(1,710.13)	14.63%
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	63.68	(29.11)	(116.45)	(300.08)%
อื่นๆ				
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	291.78	266.32	231.05	(13.24)%
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	0	0.04	0	
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	18.50	19.16	24.86	29.75%
เงินนำส่ง/เงินปันผล	0	0	0	
เงินอุดหนุนจากงบประมาณ	0	0	0	0.00%
งบลงทุน (เป้าหมาย)	57.00	140.00	32.18	(77.02)%
งบลงทุนเบิกจ่าย	55.00	79.00	32.18	(59.27)%
อัตราการเบิกจ่าย (%)	96.49%	56.43%	100.00%	
อัตราส่วนทางการเงิน				
ROA	0.04%	(0.02)%	(0.12)%	
ROE	35.01%	(18.75)%	(188.73)%	
D/E (เท่า)	79185.06%	76067.03%	154787.33%	
Net Profit Margin	1.96%	(0.99)%	(4.81)%	

ที่มา : งบการเงินประจำปี 2558 อยู่ระหว่างการรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

ประจำปี 2558 (1 ต.ค. 57 – 30 ก.ย. 58)

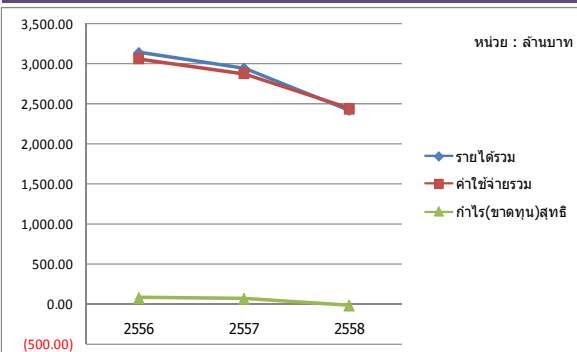
นโยบายรัฐ

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

- ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2558 รับทราบผลการรายงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดงานตลาดนัดกล้วยไม้คุณภาพและการพัฒนาตลาดกล้วยไม้ ณ ริมคลองผดุงกรุงเกษม ข้างทำเนียบรัฐบาลตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยในระยะต่อไปได้มีแนวทางการพัฒนาตลาดกล้วยไม้โดยจะมีการจัดตลาดนัดกล้วยไม้ถาวร ณ ตลาดองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร การจัดตั้งอาคารตลาดกล้วยไม้ของ อ.ต.ก. การพัฒนาคุณภาพกล้วยไม้เพื่อการส่งออกและการส่งเสริมการตลาดและภาพลักษณ์กล้วยไม้ไทย นั้น อ.ต.ก. ได้รับมอบหมายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ดำเนินการจัดตลาดกล้วยไม้ไม่ดอกไม้ประดับ สืบต่อเนืองจากงานตลาดนัดกล้วยไม้คุณภาพข้างทำเนียบรัฐบาลในรูปแบบตลาดนัดถาวร เพื่อเป็นการส่งเสริมกิจกรรมด้านการตลาดกล้วยไม้คุณภาพให้แก่เกษตรกร ผู้เพาะเลี้ยงกล้วยไม้ โดยกำหนดจัดงานในสัปดาห์แรกของทุกเดือนครวละ 4 วัน (พฤหัสดี – อาทิตย์) ณ บริเวณด้านหน้าอาคารกล้วยไม้ ไม่ดอกไม้ประดับ (ลานโพธิ์) ตลาด อ.ต.ก. ย้ายพลโยธิน ได้แก่ วันที่ 2 – 5 เมษายน 2558 7 – 10 พฤษภาคม 2558 และ 4 – 7 มิถุนายน 2558

ข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

ผลการดำเนินงานในช่วงปี 2554 - 2558

สัดส่วนรายได้และค่าใช้จ่าย (ปี 2557 และ 2558)

การประเมินผลการดำเนินงาน

ผลการประเมินประจำปีบัญชี 2558

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ค่าจริง
ทางการเงิน		
1. กำไรสุทธิ (ล้านบาท)	6	-116.45
ไม่ใช่องการเงิน		
1 การดำเนินงานตามแผนหลักที่องค์กร (ระดับ)	3	3
2 การจัดทำแผนเตรียมความพร้อม กรณีการไม่ได้ออัสัญญาและเข้าพื้นที่ตลาดกลางและสำนักงานใหญ่พลโยธิน กับกรมรถไฟแห่งประเทศไทย ในปี 2560 (ระดับ)	3	3
3. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/ผู้บริโภค		
- การดำเนินงานตามแผนปรับปรุงความพึงพอใจ (ระดับ)	3	5
- ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/ผู้บริโภคที่ตลาดกลาง (ระดับ)	3	4.75
- ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/ผู้บริโภคที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดตลาดสินค้าเกษตรระดับพื้นที่ (ระดับ)	3	4.09

ผู้จัดทำ: นายเจนณรงค์ การเกษ
 สำนัก/กอง : กองพัฒนารัฐวิสาหกิจ 3
 ผู้อำนวยการสำนัก/กอง : นางสาวปิยวรรณ ลามกิจจา
 โทรศัพท์ : 0-2298-5880-7 ต่อ 2109
 วันที่จัดทำ : 15 มกราคม 2559

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- รายได้รวมของ อ.ต.ก. มีความผันผวนสูงเนื่องจากร้อยละ 70 ของรายได้หลักมาจากการดำเนินโครงการตามนโยบายรัฐบาล ทั้งนี้ อ.ต.ก. ผลขาดทุนสุทธิเพิ่มขึ้นในปี 2557 จำนวน -29.11 ลบ. เป็นขาดทุนสุทธิ 116.45 ลบ. ในปี 2558 ทั้งนี้ อ.ต.ก. ได้รับเงินชดเชยผลขาดทุนตามมาตรา 11(2) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2517 โดยได้รับเงินชดเชยผลขาดทุนจำนวน 8 ลบ. ในปี 2557 และจำนวน 15 ล้านบาทในปี 2558 (ณ 31 กันยายน 2558)
- อ.ต.ก. มีตลาดกลางสินค้าเกษตรและคลังสินค้าที่สร้างรายได้จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ ตลาดกลางพลโยธิน ตลาดกลางและคลังสินค้า จ.ตรัง คลังสินค้า จ.สงขลา คลังสินค้าพนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา คลังสินค้า จ.นครสวรรค์ และคลังสินค้า จ.ขอนแก่น โดยรายได้รวมของ อ.ต.ก. ประกอบด้วยรายได้จากการดำเนินงานและรายได้อื่น ซึ่งการรายได้จากการดำเนินงานประจำปี 2558 ของ อ.ต.ก. จำนวนเงิน 679 ลบ. มาจากตลาดกลางพลโยธินและจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภคจำนวน 620 ลบ. หรือคิดเป็น ร้อยละ 91 ของรายได้จากการดำเนินงานทั้งหมดของ อ.ต.ก. ดังนั้นรายได้จากตลาดพื้นที่พลโยธินจึงมีความสำคัญมากต่อความอยู่รอดขององค์กร
- ปัจจัยทางการเมือง/การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลต่อการดำเนินงานของ อ.ต.ก. ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานโดยเฉพาะโครงการรัฐบาลทำให้รายได้ไม่แน่นอน อีกทั้งยังต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายบุคลากรในการเตรียมบุคลากรไว้รองรับการดำเนินงานด้านนโยบาย ประกอบกับ อ.ต.ก. มีพนักงานที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ประมาณ 266 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 68.38 ของจำนวนพนักงานทั้งหมด ซึ่ง อ.ต.ก. อยู่ระหว่างศึกษาและกำหนดกลุ่มค่าจ้างและเป้าหมายที่องค์กรให้ความสำคัญ สืบจากข้อมูลเรื่องเกษียณอายุของบุคลากรในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ต.ก. ที่มีคุณสมบัติที่หายาก และจัดส่งพนักงานเข้ารับการอบรมในสถานศึกษา ทั้งนี้ อ.ต.ก. มีแนวโน้มที่จะดำเนินการล่าช้ากว่าแผนงานโครงการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) ประจำปี 2558 ที่กำหนดให้ อ.ต.ก. ทำการพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อม ประเมินผลการพัฒนา พิจารณาคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่ง (Succession1) ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ อ.ต.ก. และออกคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปการดำเนินงาน

- อ.ต.ก. จัดตั้งขึ้นโดยมีบทบาทและภารกิจหลักเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการลดต้นทุนการผลิตและจัดตั้งตลาดเพื่อเป็นช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้แก่เกษตรกร ซึ่งในการดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าวข้างต้น อ.ต.ก. ได้เข้าที่ดินบริเวณย่านพลโยธิน โดยได้รับการต่ออายุสัญญาเช่าจากการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) มีกำหนดระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2550 ถึงวันที่ 29 พฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ อ.ต.ก. ได้จัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีการไม่ได้ออัสัญญาเช่าพื้นที่ตลาดกลางและสำนักงานใหญ่พลโยธินจาก รฟท. ในปี 2560 ซึ่งในเมืองต้นได้มีการพิจารณาหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อรองรับกรณี รฟท. ไม่ต่อสัญญาเช่าที่ดินดังกล่าวให้กับ อ.ต.ก. ได้แก่
  - 1) พื้นที่ ต. หันตรา จ. พระนครศรีอยุธยา 26 ไร่ งบประมาณ 211.76 ลบ.
  - 2) พื้นที่ ต. คลองหนึ่ง จ. ปทุมธานี 5 ไร่ งบประมาณ 157.30 ลบ.

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนารัฐวิสาหกิจ

- รายได้จากราคาที่ดินที่พลโยธินมีความสำคัญมากต่อความอยู่รอดขององค์กร อ.ต.ก. อาจพิจารณาพื้นที่ใกล้เคียงกับตลาดพื้นที่พลโยธินเดิมเพื่อรักษาราคาเดิมที่มีศักยภาพสูง จากกรณีที่ อ.ต.ก. กำหนด Positioning ตลาดพื้นที่พลโยธินไว้ในระดับพรีเมียมเกรด โดยอาจพิจารณาถึงการเจรจากับ รฟท. หรือกรมธนารักษ์เพื่อขอใช้พื้นที่ในบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่พลโยธินเดิมในกรณีที่ไม่ได้รับการต่อสัญญาเช่าพื้นที่พลโยธินจาก รฟท. ในปี 2560
- อ.ต.ก. ควรเร่งดำเนินการจัดทำแผนปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน (พลิกฟื้น) ในระยะต่อไป (ปี 2559 – 2561)